

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра української, іноземних мов та перекладу

**СИЛАБУС**

навчальної дисципліни

«Стилістично-прагматичні особливості перекладу»

на 2024-2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Спеціальність	035 Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІВ НПП, який веде дану дисципліну,  
науковий ступінь і вчене звання,  
посада

**Сухачова Наталія Сергіївна**

к.філол. н.

доцент кафедри української, іноземних мов та перекладу

Контактний телефон	+38-095-63-33-897
Електронна адреса	sukhachova2014@gmail.com
Розклад навчальних занять	<a href="http://schedule.puet.edu.ua/">http://schedule.puet.edu.ua/</a>
Консультації	очна <a href="http://www.im.puet.edu.ua/">http://www.im.puet.edu.ua/</a> он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	<a href="https://el.puet.edu.ua/">https://el.puet.edu.ua/</a>

**Опис навчальної дисципліни**

<b>Мета вивчення навчальної дисципліни</b>	Поглиблення мовленнєвої компетенції майбутніх фахівців, шляхом врахування стилістичних та прагматичних особливостей мовних одиниць при перекладі з англійської мови на рідну й навпаки, що сприяє вдосконаленню навичок та вмій усного й письмового перекладу.
<b>Тривалість</b>	5 кредитів ЄКТС/150 годин (практичні заняття – 60 год., самостійна робота – 90 год.).
<b>Форми та методи навчання</b>	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. Пояснювально-ілюстративний метод (лекція, розповідь, демонстрація); проблемний метод (групова дискусія); метод інтерактивного навчання (інтерактивні презентації; дискусії; аналіз історій та подій); метод контролю та самоконтролю.
<b>Система поточного та підсумкового контролю</b>	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: 1 – залік (ПМК).
<b>Базові знання</b>	Наявність знань про основні поняття й категорії стилістичних та лінгвопрагматичних особливостей перекладу.
<b>Мова викладання</b>	Англійська/українська.

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання**

<b>Програмні результати навчання</b>	<b>Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач</b>
<ul style="list-style-type: none"><li>упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами (ПРН-2);</li><li>застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>здатність бути критичним і самокритичним (ЗК-2);</li><li>здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-03);</li><li>здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК-06);</li><li>здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-7);</li><li>здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК-12);</li><li>здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах (СК-1);</li></ul>

ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі (ПРН-3);

- застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації (ПРН-6);
- характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації (ПРН-9);
- збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації) (ПРН-10);
- здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних (ПРН-11);
- створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів (ПРН-14);
- обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу (ПРН-15).

- здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки (СК-3);
- здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів (СК-4);
- здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань (СК-6);
- здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень (СК-7);
- усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату (СК-8).

### Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Стилiстичнi проблеми перекладу		
Тема 1. Стилiстичнi особливостi формування англiйського речення при перекладi з української мови	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідь на тему: «Поняття жанру в сучаснiй лiнгвiстицi та перекладознавствi».
Тема 2. Передача метафори при перекладi з української мови на англiйську	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідi на теми: «Метафора в сучаснiй лiнгвiстицi»; «Прийоми метафоризацiї»; «Проблема первинної i вторинної номiнацiї. Номiнативнi метафори».
Тема 3. Передача метонiмiї при перекладi з української мови на англiйську	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідi на теми: «Метонiмiя в сучаснiй лiнгвiстицi»; «Прийоми метонiмiї».
Тема 4. Переклад фразеологiзмiв	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідi на теми: «Основнi способи перекладу фразеологiчних одиниць»; «Описовий переклад – вiдмова вiд перекладу фразеологiзмом».
Тема 5. Вживання iншомовних слiв та дiалектної лексики у перекладi	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування; поточна модульна робота	Пiдготувати доповідi на теми: «Соцiально-культурнi реалiї»; «Дiалектизми i мовнi аномалiї».
Модуль 2. Прагматичнi проблеми перекладу		
Тема 6. Прагматичнi проблеми перекладу	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідi на теми: «Прагматичнi аспекти перекладу»; «Прагматична та соцiокультурна адаптацiя в перекладi».
Тема 7. Типи прагматичної адаптацiї	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідi на теми: «Локалiзацiя»; «Лiнгвiстична i екстралiнгвiстична локалiзацiя».
Тема 8. Переклад прагматичних iдiом	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідь на тему: «Прагматичнi iдiоми».
Тема 9. Прагматична адаптацiя тексту перекладу: додавання пояснення	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідь на тему: «Прагматична адаптацiя вихiдного тексту».
Тема 10. Основнi види перекладу	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідi на теми: «Технiка перекладу: компенсацiя вiдмiнностей мiж мовами»; «Рiзнi пiдходи до класифiкацiї видiв перекладу».
Тема 11. Типи перекладацьких помилок.	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідь на тему: «Помилки при перекладi, якi можуть зiпсувати змiст».

Тема 12. Кодекс етики перекладача	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповідь на тему: «Кодекс етики багатомовних перекладачів».
-----------------------------------	---	---

## Інформаційні джерела

### Основні

1. Альбота С. М., Карп М. А. English Stylistics : навч. посіб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. 304 с.
2. Безугла Л. Р. Безугла Т. А. Функції мови у лінгвопрагматичній моделі рекламного дискурсу. Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов». 2021 Вип. 92. С. 7 – 15.
3. Єщенко Т. А. Феномен художнього тексту: комунікативний, семантичний і прагматичний аспекти: монографія / науковий редактор проф. Степаненко М. І. Львів: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2021. 470 с.
4. Караневич М. І. Прагматика перекладу художньої літератури: навчальний посібник для студентів спеціальності «Переклад». Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2019. 161 с.
5. Сухачова Н. С. Неологізми англомовної економічної терміносистеми: лінгвопрагматичний аспект. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2021. № 7 (345). С. 154–160.

### Додаткові

6. Караневич М. І., Куца О. І. Застосування лексичних трансформацій з метою прагматичної адаптації художнього перекладу. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія». 2018. Вип. 3(71). С. 5 – 10. URL : [file:///C:/Users/Natalia/Downloads/nataliakrushynska,+02\\_Karanevych\\_Kutsa.pdf](file:///C:/Users/Natalia/Downloads/nataliakrushynska,+02_Karanevych_Kutsa.pdf)
7. Сухачова Н. С. «Метафора як стилістичний засіб впливу на адресата (на прикладі англомовних рекламних текстів)». Збірник наукових праць Лінгвістика Вид. Державного закладу „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”. № 1 (47), 2023 С. 96–107.
8. Хабарова Н. А. Переклад та його прагмалінгвістичні особливості. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія». 2021. Том 3. № 47. С. 174 – 177.  
URL : [http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v47/part\\_3/42.pdf](http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v47/part_3/42.pdf)
9. Іlienko O. L., Kamienieva I. A., Moshtagh Ye. S. English Stylistics. Kharkiv : O. M. Beketov NUUE, 2021. 144 p.
10. Oxford Advanced Learners Dictionary. 10th Edition : Oxford University Press, 2020. 1820 p.
11. The New International Webster’s Dictionary & Thesaurus of the English Language. Trident Reference Pub, 2023. 1200 p.

## Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

## Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

**Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizaciyu-osvitnogo-proczesu-1.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh\\_por\\_kryt\\_ocinyuvannya.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf)

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/por-likvid-zaborgovanosti.pdf>

**Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов’язковим компонентом. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в режимі он-лайн.

**Політика щодо академічної доброчесності.** Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного, рубіжного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. В ПУЕТ діють:

[Кодекс честі студента](#)

[Положення про академічну доброчесність](#)

[Положення про запобігання випадків академічного плагіату](#)

**Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:**

[Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти](#)

[Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти](#)

[Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти; інфографіка](#) (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта)

**Політика вирішення конфліктних ситуацій:**

[Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій](#)

[Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції](#)

**Політика підтримки учасників освітнього процесу:**

[Психологічна служба](#)

[Студентський омбудсмен \(Уповноважений з прав студентів\) ПУЕТ](#)

[Уповноважений з прав корупції](#)

**Безпека освітнього середовища:** [Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності»](#)

### **Оцінювання**

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

<b>Види робіт</b>	<b>Максимальна кількість балів</b>
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (5 балів); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (7 балів); завдання самостійної роботи (7 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	41
Модуль 2 (теми 6-12): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (8 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (7 бали); поточна модульна робота (10 балів)	59
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

<b>Форма роботи</b>	<b>Вид роботи</b>	<b>Бали</b>
Науково-дослідна	Участь у студентській олімпіаді, гуртку тощо	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення  
навчальної дисципліни**

<b>Сума балів за всі види навчальної діяльності</b>	<b>Оцінка за шкалою ЄКТС</b>	<b>Оцінка за національною шкалою</b>
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни